

การพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน

วัชรินทร์ ผดุงรัชดาภิจ

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์และคณะกรรมการดุขฎีนิพนธ์ ได้พิจารณา
ดุขฎีนิพนธ์ ของ วัชรินทร์ ณดุขฎีนิพนธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาดุขฎีนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬาของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์

คณบดีที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมณี)

คณะกรรมการสอบดุขฎีนิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นารักษ์ เดอวัลย์)

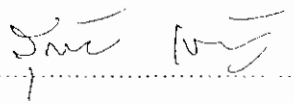
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมณี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภานา ภานุพันธ์)

กรรมการ

(ดร.สุกัญญา เจริญวัฒนะ)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาอนุมัติให้ดุขฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาดุขฎีนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก สุตรมงคล)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากสำนักงานรองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552

ประกาศคุณูปการ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร อาจารย์เสียง ปริกขิตตานนท์ อาจารย์พิษณุ ศันสนะพิทยากร คุณคณาพงษ์ คณินวรพันธ์ อาจารย์อภิรักษ์ อภิบาลศรี รองศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ธรร ท่อแก้ว คุณสุเทพ เบญจโกศล อาจารย์วิชาญ เจริญธรรม คุณณัฐพงศ์ จรทะผา และคุณเทพพิทักษ์ จันทร์สุเทพ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าดุษฎีนิพนธ์ ทุกท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เลวลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณทนา ภาณุพิณฑุ รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี และดร.สุกัญญา เจริญวัฒนะ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ สำหรับการปรับปรุง แก้ไขการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณบุคคลในวงการกีฬาบาสเกตบอลและสกีมวอลซันทุกท่าน ที่ตระหนักถึงความสำคัญ และกรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คนในครอบครัวทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจตลอดมา และ พี่ น้อง เพื่อน ที่คอยให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ทำให้งานทุกอย่าง สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ผู้ที่จะสามารถ นำผลงานวิจัยนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะก่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

วัชชรีน ผดุงรัชดาภิจ

49811058: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา;

ปร.ด. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)

คำสำคัญ: หนังสือคู่มือ/ กีฬาบาสเกตบอล/ ประเทศไทย/ สื่อมวลชน

วิชชริน ผดุงรัชดาภิเษ: การพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน

(DEVELOPING THAILAND BASKETBALL MEDIA GUIDE BOOK) คณะกรรมการควบคุม

ดุชฎินพนธ์: ประทุม ม่วงมี, Ph.D. 269 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชนที่มีองค์ประกอบและคุณลักษณะของหนังสือคู่มือในระดับสากล การพัฒนานี้หนังสือคู่มือประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก เริ่มด้วยการศึกษาเอกสาร หนังสือคู่มือที่ผลิตขึ้นในรายการการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ เช่นคู่มือสื่อมวลชนที่ผลิตโดยสหพันธ์บาสเกตบอลนานาชาติ (FIBA), ลีกบาสเกตบอลอาชีพในสหรัฐอเมริกา (National Basketball Association-NBA) และลีกสถาบันที่แข่งขันระดับอุดมศึกษาภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The National Collegiate Athletic Association-NCAA) รวมทั้งเอกสารที่ได้มีการผลิตขึ้นในประเทศไทย ในขั้นตอนต่อไปได้นำลักษณะทางกายภาพ และเนื้อหาของหนังสือไปสอบถามความต้องการของบุคคลในวงการกีฬาบาสเกตบอลจำนวน 30 คน (ผู้ฝึกสอนจำนวน 20 คน บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬาบาสเกตบอลในประเทศไทยจำนวน 8 คน และผู้ตัดสินระดับนานาชาติ - FIBA Active Referee จำนวน 2 คน) และสื่อมวลชนจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน ผลปรากฏว่ามากกว่าร้อยละ 88.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นถึงประโยชน์ และความสำคัญ และต้องการให้มีแหล่งรวบรวมข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับกีฬาบาสเกตบอลในประเทศไทยในรูปแบบของหนังสือคู่มือ จากนั้นได้พัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยขึ้นและให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินคุณภาพของหนังสือคู่มือ พบว่าเป็นหนังสือคู่มือที่มีคุณภาพทั้งทางด้านลักษณะทางกายภาพ และทางด้านเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน (0.73) ในขั้นตอนสุดท้ายนำหนังสือคู่มือไปสอบถามความพึงพอใจในหนังสือที่ได้พัฒนาขึ้น ผลการสอบถามพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือคู่มือ ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านเนื้อหาของหนังสือคู่มือได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ตามมาตราลิเคิร์ต - Likert Scale)

ผลการศึกษายังทำให้ได้หนังสือคู่มือที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกีฬาบาสเกตบอลในประเทศไทยที่มีขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก บรรจุเนื้อหาภายในรูปแบบจำนวน 169 หน้า โดยมีชื่อว่า "หนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน" ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ ของกีฬาบาสเกตบอลในประเทศไทยที่เป็นไปตามแนวทางหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลในระดับสากล ตรงความต้องการและความพึงพอใจของบุคคลในวงการกีฬาบาสเกตบอลและสื่อมวลชน ซึ่งหนังสือคู่มือดังกล่าวอาจใช้เป็นแนวทางการผลิตเอกสารในรูปแบบของหนังสือคู่มือเพื่อการพัฒนาวงการกีฬาในประเทศไทยต่อไป

49811058: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCE;

Ph.D. (EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORDS: GUIDE BOOK/ BASKETBALL/ THAILAND/ MEDIA

WATCHARIN PADUNGRATCHADAKIT: DEVELOPING THAILAND BASKETBALL

MEDIA GUIDE BOOK. ADVISORY COMMITTEE: PRATOOM MUONGMEE, Ph.D. 269 P. 2010.

The purpose of this research was to develop a basketball media guide book of Thailand. The development of the guide book included 4 steps - started with a study of the formats and contents found in national and international levels guide books such as ones produced by International Basketball Federation (FIBA), National Basketball Association (NBA), colleges competed in The National Collegiate Athletic Association (NCAA) and compilation of printed media of previous tournaments produced for some major tournaments in Thailand. The next step was to construct a set of questionnaires which included information on physical features and contents of the proposed media guide book. The set of questionnaires was sent to 30 persons involved at competitive level basketball in the country and another 30 were sent to media. This made up a total of 60 correspondents. The preliminary results showed that 83.3% of the correspondents were satisfied with the physical features and contents and saw the value of the proposed guide book and that the guide book should be developed. Thus in the next step, a Thailand basketball media guide book was developed based upon the formats and contents under the studies. The developed guide book was sent to book experts to check the quality and effectiveness of the media guide book. Experts found that the developed guide book had effectiveness of 0.73 which mean that the guide book was appropriate in terms of physical feature and contents. In the final step, the guide book was sent back to the basketball people and media to see level of satisfaction of the developed guide book. Results showed, on Likert scale in various categories, that the satisfaction level of usefulness among basketball people and media was satisfactory; the guide book formats and contents was also satisfactory.

Thus the Thailand basketball media guide book was developed and was designated the name "Thailand Basketball Media Guide Book". The guide book could be a useful basketball resource and information for media and basketball people and general public with interest in the sport of basketball and could be used as a basis for future development of other guide books for sport development in the country.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อดกกลเบื้องต้นของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
กีฬาสเกตบอร์ด: ประวัติ ประโยชน์ คุณค่า และสถานการณ์	
กีฬาสเกตบอร์ดในปัจจุบัน.....	8
การผลิตเอกสาร และหนังสือคู่มือเผยแพร่กีฬาสเกตบอร์ด.....	23
ความสำคัญของการสื่อสาร สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือ รูปแบบ ลักษณะ	
องค์ประกอบของหนังสือเล่ม และการออกแบบสิ่งพิมพ์.....	30
โปรแกรม Adobe Indesign สำหรับสร้างหนังสือคู่มือกีฬาสเกตบอร์ดไทย	
สำหรับสื่อมวลชน.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	45
ศึกษาองค์ประกอบและคุณลักษณะของหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทย สำหรับสื่อมวลชน	46
ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทยของบุคคล ในวงการกีฬาเบสบอลและสื่อมวลชนในประเทศไทย	47
พัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน	47
การประเมิน และปรับปรุงแก้ไขหนังสือคู่มือที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ	48
สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทย สำหรับสื่อมวลชนที่พัฒนาขึ้น	49
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ	50
4 ผลการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล	57
ความต้องการการพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทย	57
การพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน	62
การประเมินคุณภาพของหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน	64
ความพึงพอใจในหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทยสำหรับสื่อมวลชน	66
5 อภิปราย สรุปผล และข้อเสนอแนะ	69
อภิปรายผลการวิจัย	69
สรุปผลการวิจัย	71
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก	78
ภาคผนวก ข	82
ภาคผนวก ค	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย	269

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การแบ่ง 5 ภาคพื้นของ FIBA	12
2 รายการการแข่งขันกีฬาบาสเกตบอลหลักที่จัดขึ้นในแต่ละปีของประเทศไทย และรายการแข่งขันของ FIBA ที่ประเทศไทยส่งเข้าร่วมแข่งขัน	17
3 ทีมที่เข้าแข่งขันกีฬาบาสเกตบอลอาชีพของสหรัฐอเมริกาในประเภท ทีมชาย (NBA)	21
4 ทีมที่เข้าแข่งขันกีฬาบาสเกตบอลอาชีพของสหรัฐอเมริกาในประเภท ทีมหญิง (WNBA)	22
5 ช่วงฤดูกาลการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิดในระดับอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา	23
6 แสดงรายละเอียดขนาดมาตรฐานกระดาน	40
7 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามความต้องการ การพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยด้านลักษณะทางกายภาพของหนังสือ	52
8 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามความต้องการ การพัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยด้านเนื้อหาของหนังสือ	53
9 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ ในหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยด้านประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือ	54
10 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ ในหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยด้านลักษณะทางกายภาพของหนังสือ	55
11 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ ในหนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยด้านเนื้อหาของหนังสือ	55
12 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามประเมิน หนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชนที่พัฒนาขึ้นด้าน ลักษณะทางกายภาพ	56
13 คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถามประเมิน หนังสือคู่มือกีฬาบาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชนที่พัฒนาขึ้นทางด้านเนื้อหา	56
14 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามต่อความสำคัญของการพัฒนาหนังสือคู่มือ กีฬาสเกตบอลไทย 59
16	ประโยชน์ที่บุคคลในวงการกีฬาสเกตบอลและสื่อมวลชนจะได้รับจากการ พัฒนาหนังสือคู่มือกีฬาสเกตบอลไทย 60
17	ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทางด้านกายภาพของหนังสือคู่มือที่จะถูกพัฒนาขึ้น..... 61
18	ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทางด้านเนื้อหาของหนังสือคู่มือที่จะถูกพัฒนาขึ้น 61
19	ค่าดัชนีความสอดคล้องของลักษณะทางกายภาพและเนื้อหาของหนังสือคู่มือ กีฬาสเกตบอลไทยสำหรับสื่อมวลชนที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ..... 65
20	ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของหนังสือคู่มือ (จากค่าเฉลี่ยเต็ม 4.0) 67
21	ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านเนื้อหา ของหนังสือคู่มือที่ได้ถูกพัฒนาขึ้น (จากค่าเฉลี่ยเต็ม 4.0) 68

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2 ผู้คิดค้นกีฬาบาสเกตบอล ดร.เจมส์ เอ เนสมิท (Dr. James A. Naismith)	8
3 The International Y M C A Training School ที่เมือง Springfield รัฐ Massachusetts	9
4 ตราสัญลักษณ์การแข่งขันโอลิมปิกครั้งที่ 11 ที่กีฬาบาสเกตบอลถูกบรรจุ เข้าแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเป็นครั้งแรก	11
5 ตราสัญลักษณ์ปัจจุบันของ FIBA	11
6 ตราสัญลักษณ์ของสมาคมบาสเกตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	15
7 อันดับโลกของทีมชาติบาสเกตบอลชายของไทย อยู่อันดับที่ 69 ของโลก	18
8 อันดับโลกของทีมชาติบาสเกตบอลหญิงของไทย อยู่อันดับที่ 40 ของโลก	18
9 อันดับโลกโดยย่อเมื่อรวมอันดับทีมชาติไทยชายและทีมชาติไทยหญิงเข้าด้วยกัน	19
10 ตราสัญลักษณ์ของการแข่งขันบาสเกตบอลอาชีพประเภททีมชาย ของสหรัฐอเมริกา	20
11 ตราสัญลักษณ์ของการแข่งขันบาสเกตบอลอาชีพประเภททีมหญิง ของสหรัฐอเมริกา	20
12 ตราสัญลักษณ์ NCAA สมาคมกีฬามหาวิทยาลัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา	22
13 สกู๊ปข่าวการแข่งขันบาสเกตบอลชิงถ้วยพระราชทานฯ ปี 2007 จากหนังสือพิมพ์ The Nation	26
14 คู่มือการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยรอบคัดเลือก ปี 2551	26
15 โปรแกรมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก ครั้งที่ 27 ปี 2007	26
16 FIBA Media Guide ปี 1996-1997	27
17 FIBA Media Guide ปี 1998-1999	27
18 FIBA Media Guide ปี 2003	27
19 FIBA Media Guide ปี 2007	27
20 ทีม Boston Celtics Media Guide ปี 1975-1976	28
21 ทีม Atlanta Hawks Media Guide ปี 1989-1990	28

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
22 ทีม Boston Celtics Media Guide ปี 2007	28
23 ทีม Phoenix Suns Media Guide ปี 2002-2003	28
24 ทีม Ohio State Media Guide ปี 2008-2009	29
25 ทีม Wabash College ปี 2007-2008	29
26 ทีม College of the Canyons Media Guide ปี 2007-2008	29
27 ทีม Duke Media Guide ปี 2007-2008	29
28 แสดงมาตรฐานของขนาดกระดาษ	39
29 แบบปกด้านหน้าของหนังสือ	62
30 แบบปกด้านหลังของหนังสือ	62
31 สารบัญของหนังสือคู่มือกีฬาเบสบอลไทย	64